

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. április 19. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. május 12. napján kihirdetett 42(II.)Kb.819/2014. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. vádlott cselekményét a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntettének minősíti.

Ellenben **II.r.** vádlottat az ellene a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés büntette miatt emelt vád alól felmenti.

Megállapítja, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült további 122.850 (százhuszonkettőezer-nyolcszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r.** vádlott tekintetében helybenhagyja.

I.r. vádlottat kötelezi a másodfokú eljárás során felmerült 15.880 (tizenötezer-nyolcszáznyolcvan) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen **II.r.** vádlott tekintetében fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül a Kúriához címezve a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsához jelenthet be.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. május 12. napján kihirdetett 42(II.)Kb.819/2014. számú ítéletével **I.r.** és **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki 1-1 rb. hivatali visszaélés büntettében (Btk. 305. § a./ pont), ezért a vádlottakat külön-külön 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Az **I.r.** vádlottat 167.850 forint, míg a **II.r.** vádlottat 122.850 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy az ügyben felmerült további 38.533 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a nyilatkozattételre három napot tartott fenn, majd a törvényes a határidőben mindkét vádlott terhére súlyosabb büntetés kiszabása érdekében jelentett

be fellebbezést. Utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben a megállapított tényállás kiegészítését, valamint mindkét vádlottal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

Az I.r. vádlott és védője felmentés érdekében, míg a II.r. vádlott és védője felmentés érdekében és a tényállás téves megállapítása miatt jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.719/2016/1. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést mindkét vádlottnál kiegészítéssel tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat megvizsgálta, amelynek alapján mérlegelési jogkörében eljárva a tényállást helyesen állapította meg és indokolási kötelezettségét is kellő terjedelemben teljesítette. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú a bíróság okszerű következtetést vont le a vádlottak bűnösségére és helyesen minősítette a cselekményeket, amely annyiban szorul pontosításra, hogy a bűnkapcsolat számához igazodóan 2 rendbeli hivatali visszaélés büntettét merítették ki. A büntetés kiszabása körében hivatkozott arra, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az időmúlásnak túlzott jelentőséget tulajdonítva pénzbüntetést szabott ki a vádlottakkal szemben, mert a büntetési célok eléréséhez börtön végrehajtási fokozatú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása lenne indokolt. Indítványozta tehát, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa **I.r.** vádlott és **II.r.** vádlott hivatali bűncselekményét minősítse 2 rendbeliként és mindkét vádlottal szemben súlyosításul, halmazati büntetésként szabjon ki végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője perbeszédében a bejelentett fellebbezésének irányát módosítva indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja alapján helyezze hatályon kívül az elsőfokú katonai tanács ítéletét és a bíróságot utasítsa új eljárásra, mivel az első fokon eljáró bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, továbbá az ítéleti tényállás részben hiányos és felderítetlen. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 88. § (1) bekezdésében és a Be. 296. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve nem tisztázta **tanú1** tanú nyomozás és tárgyalás során tett vallomásai közötti ellentmondásokat és ítéletében sem adta indokát annak, hogy a tanúnak miért a bírósági tárgyaláson tett vallomását fogadta el. További ellentmondásokra, illetve iratellenes ítéleti ténymegállapításokra is rámutatott, részben a román tanúk kihallgatása és a fényképes felismerésre bemutatások kapcsán. A bizonyítási eljárás hiányosságára vonatkozóan kifejtette, hogy nem került tisztázásra, milyen gépkocsi jelent meg a határon, és **tanú2** tanút nem a tárgyaláson hallgatta ki a bíróság, érvelése szerint az elsőfokú bíróság nem adta indokát az I.r. vádlott érdemi védekezése elvetésének.

A II.r. vádlott védője perbeszédében a vádlott felmentése érdekében bejelentett fellebbezését továbbra is fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan, amely álláspontja szerint kiküszöbölhető a másodfokú eljárásban. A megalapozatlanság kiküszöbölése után bizonyítottság hiányában történő felmentését kérte védencének. Álláspontja szerint az esetet követően másfél évvel kihallgatott II.r. vádlott védekezését a bíróság által értékelt tanúvallomások, okirati bizonyítékok, utasítások nem teszik kétséggé. Kifejtette, hogy a kézből-kézbe ellenőrzést egy román és egy magyar határrendész hajtja végre, nincs olyan előírás, amely mindkét oldalon két-két fő együttes jelenlétét tenné kötelezővé. Véleménye szerint erre a tanúvallomások alapján sem vonható le következtetés. Hangsúlyozta, hogy a beszerzett bizonyítékok nem képeznek olyan egységes logikai láncolatot, amelyre a II.r. vádlott tekintetében marasztaló ítéletet lehetne alapítani. Mindezek alapján védence felmentésére tett indítványt.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tagadta a bűncselekmény elkövetését és lényegében védőjéhez csatlakozva kérte a felmentését.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán megismételte, hogy a vádban szereplő gépjárműszerelvényt nem észlelte, szolgálati ideje alatt nem látta, bűncselekményt nem követett el, ezért kérte a felmentését.

A Fővárosi Ítéletábrla Katonai Tanácsa a vádlottak, a védők és az ügyész által bejelentett ellentétes irányú fellebbezések folytán az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a védő azon érvelésével, hogy súlyos eljárási szabálysértéseket követett volna el az elsőfokú bíróság. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Többször kezdte előlről a tárgyalást a Be. 287. § (3) és (4) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezések szerint. A Be. 85. § (5) bekezdése alapján engedélyezhette **tanú2** tanú részére, hogy írásban tegyen vallomást. A tanú a vallomását saját kezűleg írta le és írta alá, így vallomása a Be. 85. § (6) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelel, az bizonyítékként értékelhető.

A Fővárosi Ítéletábrla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a szükséges és elégséges bizonyítékokat számba vette, értékelte, a releváns bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta. Az I. és II.r. vádlottak a tárgyaláson érdemi védekezést terjesztettek elő, mindketten tagadták a bűnösségüket. Azt nem vitatták, hogy a tényállásban megjelölt helyen és időben útlevélezései szolgálatot láttak el, tisztában voltak a kézből-kézbe adás szabályaival és azzal, hogy a határátkelőhelyen a teherforgalom maximum 7,5 tonnás súlyhatárhoz kötött. Ugyanakkor tagadták, hogy szolgálatteljesítésük során a 38 tonnás szerelvényt látták és azt átengedték volna. Nem tartották kizártnak, hogy a kamion áthaladásakor valamelyikük nem volt, és a távozásra engedélyt nem kért. A II.r. vádlott elmondta azt is, hogy ha valaki egyedül van, az egyik elmegy wc-re, addig a forgalom nem mehet.

Az elsőfokú bíróság - mérlegelési jogkörében eljárva - a vádlotti védekezéseket elvetve az okirati bizonyítékok, valamint az érdektelennek tekintett **tanú1** és **tanú2** tanúk aggálytalan vallomásai, illetve a tárgyaláson kihallgatott tanúk aggálytalan vallomásrészei alapján állapított meg marasztaló ítéleti tényállást. **tanú1** a tárgyaláson meggyőző volt, határozottan felismerte az I.r. vádlottat olyan magyar határrendészként, aki az átlépéskor a román határrendésznek átadta az okmányait és ezt követően átengedték a kamiont, holott 7,5 tonnánál nagyobb gépjárműszerelvénnyel nem lehetett volna ott áthaladni.

A II.r. vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezés alapos, ugyanakkor a hatályon kívül helyezésre irányuló, az I. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a vádlottak személyi körülményeiben bekövetkezett változás miatt kiegészítésre szorul, továbbá az ítélet a Be. 351. § (1) bekezdés c./ és d./ pontja alapján megalapozatlan, mivel részben iratellenes, illetve tényből további tényre helytelen következtetést tartalmaz.

A fellebbviteli bíróság az I. és II.r. vádlott nyilatkozata alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel az ítéleti tényállás személyi részét is kiegészíti azzal, hogy: „**I.r.** vádlott szolgálati viszonya 2016. december 23-án megszűnt, a ... Kft. alkalmazásában gépjárművezetőként dolgozik, havi jövedelme nettó 90.000 forint. **II.r.** vádlott szolgálati viszonya 2016. december 21-én szűnt meg, 2017. április 01. napja óta ... egyéni vállalkozó alkalmazásában áll árumozgatóként, nettó havi jövedelme 85.000 forint.”

A másodfokú bíróság egyetértett a II.r. vádlott védőjével abban, hogy **tanú1** észlelő tanú, továbbá az e körben kihallgatott **tanú3** tanú vallomásából és a Rendőrség Határrendészeti Szabályzatáról szóló 8/2008. (OT 6.) ORFK utasítás, valamint a ... Közüti Határátkelőhely közös határforgalmi ellenőrzéséről és a határátkelőhely működési rendjéről szóló 04110/51-3/2008.ált. számú szabályzók hivatkozott pontjai alapján sem vonható le olyan következtetés, hogy két magyar (és két román) határrendésznek egyidejűleg kell jelen lennie a ... közúti határátkelőhely kilépő oldalán a „kézből kézbe ellenőrzés” során. Erre figyelemmel a Be. 351. § (2) bekezdés c./ (a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával) és d./ pontja (az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett) alapján az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás részben megalapozatlan. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a megállapított tényállás (ítélet 3. oldal 4. bekezdés) 10. sorából mellőzi a „**II.r. vádlott** hallgatolagos egyetértésével” megállapítást, továbbá az 5. bekezdés 1. mondatából az „és **II.r. vádlott**”-re való utalást, valamint a mondat végén szereplő azon megállapítást, hogy „azért, hogy **tanú1** és **tanú2** román állampolgároknak jogtalan előnyt biztosítsanak”.

Az előzőekben írt módosítással és kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául mindkét vádlott vonatkozásában.

A Be. 352. § (1) bekezdés b./ pontja alapján tehát a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés alapján II.r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapított meg. A fellebbviteli bíróság egyetértett a II.r. vádlott védőjével abban, hogy nincs olyan bizonyíték, ami a II.r. vádlott bűnösségét kétséget kizáróan alátámasztaná, ezért **II.r.** vádlottat az ellene folytatolagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés büntette (Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pont) miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés b./ pontjára figyelemmel a Be. 331. § (1) bekezdése alapján bizonyítottság hiányában felmentette.

A fellebbviteli bíróság megállapította azonban, hogy az I.r. vádlottal szemben figyelemmel a felismerő tanú aggálytalan vallomására közvetlen bizonyíték áll rendelkezésre. Megállapítható azonban az is, hogy nincs olyan bizonyíték, amely vele szemben a jogtalan előnyszerzési célzatot igazolná, hisz nincs ilyen tartalmú beszélgetésre utaló adat, ráutaló magatartás, vagyis e körben az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó megállapítását feltételezésekre alapította. Az ítélet megalapozatlansága az előzőek szerint azonban kiküszöbölhető volt a másodfokú eljárásban, ezért az I.r. vádlott és védője hatályon kívül helyezésre vonatkozó indítványa nem foghatott helyt. Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján az I. r. vádlott vonatkozásában - a fenti módosítással - megalapozott tényállást állapított meg ítélete 3. oldalán, és az indokolási kötelezettségének a még szükséges és elégséges mértékben eleget tett. Kellő indokát adta annak, hogy az I. r. vádlott bűnösségét milyen bizonyítékokra alapította, azokat hogyan értékelte. Ezért nem áll fenn a Be. 373.§ (1) bekezdés III/a.) pontjában megfogalmazott abszolút eljárási szabálysértés.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács okszerűen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére, azonban téves az általa megállapított jogi minősítés. A hivatásos állományú rendőr - mint büntető anyagi jogi értelemben vett katona - katonai és hivatali bűncselekmény alanya is lehet. Ugyanakkor a módosított, ezáltal irányadó tényállás alapján a jogtalan előnyszerzési célzat nem állapítható meg az I. r. vádlott terhére, ezért csak a katonai bűncselekmény, nevezetesen a szolgálatban kötelességszegés büntette megállapításának lehet helye. Az eredeti vád szerinti minősítés a folytatólágosság a módosított tényállás alapján nem állapítható meg. A szolgálat előírásainak azonos akaratelhatározással ugyanazon szolgálaton belüli ismételt megszegése szolgálhat a folytatólágosság megállapításának alapjául, de jelen esetben nem lehet megállapítani, hogy az I. és a II.r. vádlottak elhagyták volna a szolgálati helyüket, az I.r. vádlott terhére kétséget kizáróan csak az a kötelességszegő magatartás róható, hogy útlevélezői szolgálata során nem ellenőrizte és nem fordította vissza a **tanúl** román állampolgár által vezetett 38 tonnás nehézgépjármű szerelvényt, hanem kötelességét megszegve azt kiléptette az országból. Az utasítás megszegése a szolgálatra jelentős hátránnyal járt, hiszen az a cél, amelyre az adott szolgálatot létrehozták, megghiúsult, továbbá az I.r. vádlott kötelességszegése folytán a Németországból eltulajdonított és a SIS rendszerben körözött mezőgazdasági munkagépek az ország területét zavartalanul elhagyhatták.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az I.r. vádlott cselekményét a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntetnének minősítette.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség súlyosításra irányuló indítványával, azon álláspontjával, hogy végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés szolgálja megfelelően a büntetési célokat. A másodfokú bíróság a jelentős időmúlásra is figyelemmel nem értékelte olyan súlyúnak az I.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény konkrét társadalomra veszélyességét, amely indokolná vele szemben szabadságvesztés büntetés kiszabását.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az I.r. vádlott tekintetében helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket, nem tévedett, amikor lehetőséget látott pénzbüntetés kiszabására a Btk. 33. § (4) bekezdésének felhívásával és helyesen állapította meg a napi tételek számát, valamint az egy napi tételnek megfelelően megállapított összeget is. Helyesen alkalmazta az elsőfokú katonai tanács az I.r. vádlottal szemben a lefokozást, mivel szolgálatának alapvető szabályát szegte meg, amely miatt a szolgálatra a jelentős hátrány be is következett. Ezért oly mértékben sértette a rendfokozat tekintélyét, ami miatt rendfokozat viselésére méltatlanná vált.

Ugyanakkor a Be. 338. § (4) bekezdése alapján a másodfokú katonai tanács nem terhelte az I.r. vádlottra a bűnügyi költség azon részét is, amelynek megfizetésére korábban a II.r. vádlottat kötelezte a bíróság, hanem annak eltúlzott mértékére tekintettel megállapította, hogy a 122.850 forint bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései az I.r. vádlott tekintetében törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A fellebbviteli bíróság a Be. 338. § (1) bekezdése alapján az I.r. vádlottat kötelezte a másodfokú eljárásban kirendelt védői díjként felmerült 15.880 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A másodfokú bíróság ítélete ellen **II.r.** vádlott vonatkozásában a 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján van helye fellebbezésnek.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. április 19.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró,

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. április 19.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete **II.r.** vádlott tekintetében 2017. május 08. napján jogerős.

Budapest, 2017. május 08.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke